

Мики и његов двојник

ЛАЖНИ
ПРОС-
ЈАК

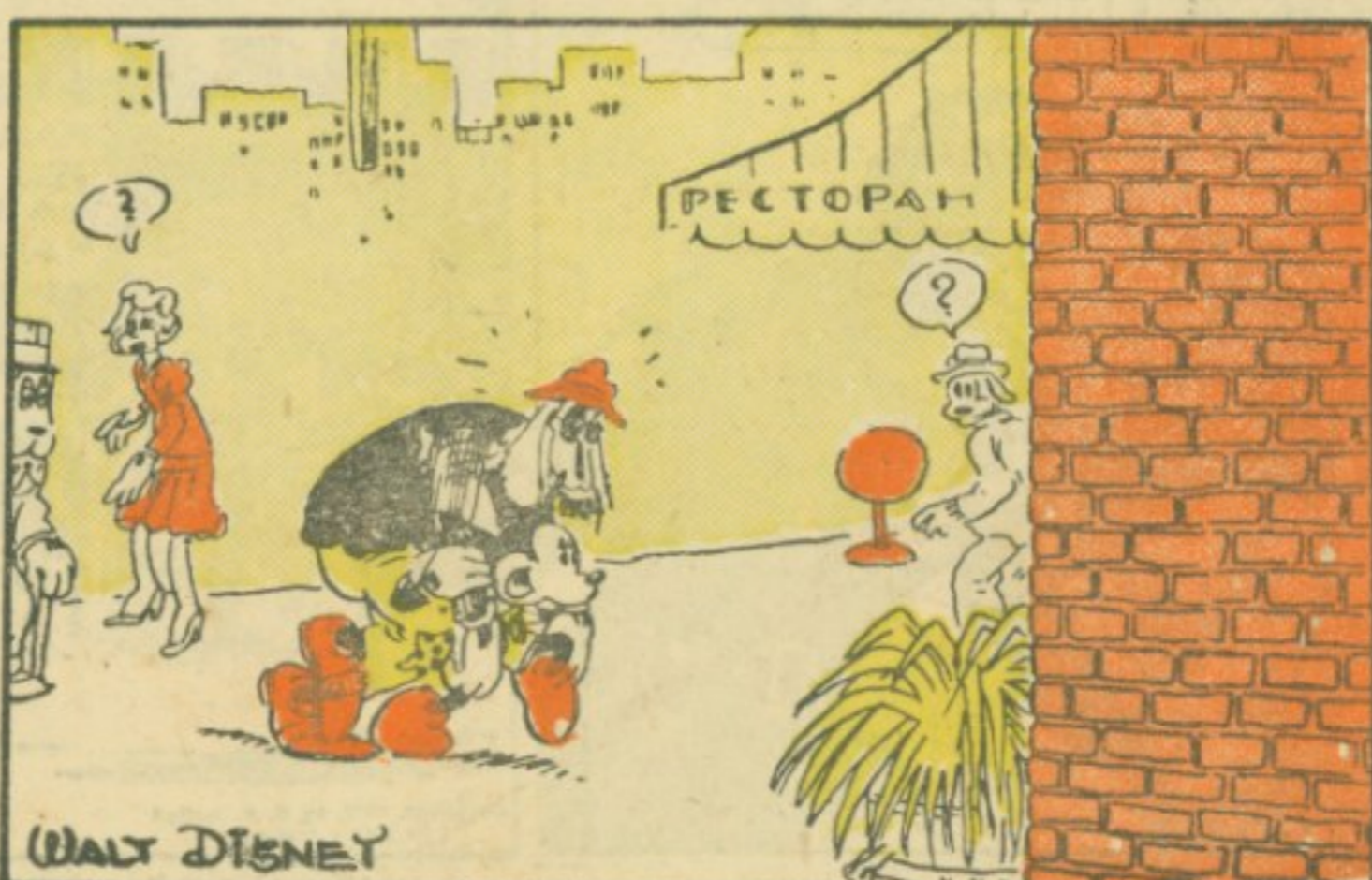
ДВА
ТАЈАНСТВЕНА
СТРАНЦА
СМИШЉАЈУ
ОТМИЦУ
МИКИ
МАУСА

ПОСЛЕ
ПОЛА
САТА

КАКВО
ЈЕ
ЛУКАВСТВО
СМИСЛИО
ТОВОЖЊИ
ПРОСЈАК
?

У
ИДУЋЕМ
БРОЈУ:

МИКИ
ПАДА У
КЛОПКУ

(4)

Тренутак је био напет. Стратерсу је било јасно да му је живот у питању. И Лиета Линколи је то схватила.

— Не, не, — повикала је. — Не мојте...

Али, Кернфорд је није слушао. Одгурнуо је и пошао према пилоту.

— Слушајте, — рекао му је претим гласом. — Учините оно што вам наредим иначе ћу вам просвирати куришум кроз главу. Ја сам сиромашан човек и нећу допустити да изгубим осам хиљада долара...

Стратерс је био запрепаштен променом на механичаревом лицу. Зуби су му били искежени, а по севању очију видело се да је спреман да изврши своју претњу. Кажипрст му је већ био на оброчу.

— Без премислања! Напред, кад вам кажем. Ви добро знате да и сам могу да управљам авионом... Хајде, на своје место!

Стратерс је осећао да му живот виси о кошу. Увиђао је опасност и напрегнуто је размишљао како да се извуче. Знао је да не сме да учини ниједан погрешан корак.

— У реду, — рекао је. Био је изненађен кад је угледао израз девојчињих очију, много охолоји него раније. Ипак, знао је да је, и поред упереног револвера, он, Стратерс, надмоћнији. Кернфорд га се бојао. Једино му је оружје давао храбрости.

Послушно се окренуо, као да намерава да отвори славину на цени за довод бензина. Тада, брзином ретком за тако крупна човека, окренуо се на пети и страхан ударац пао је на механичареву главу. Ипак, Кернфорд је имао времена да притисне ороз. Лиета је продорно крикнула, али ништа се није догодило. Револвер је слао. Још један ударац погодио је механичара у вилицу. Кернфорд се затегнуо уназад и пао на под раширених руку, без свести.

Стратерс је очекивао да ће девојка овет крикнути или бар брикнути у плач. Али, преварио се. Она је само устукнула један корак, тако да је механичарева глава, која је лежала на њеној ноzi, пала на под.

— Ах, — рекла је с осмехом. — Ипак сте ви победили. Како је био несмотрен! — Погледала је Стратерса, који је узбуђен стајао пред њом. Његова риђа коса блистала је као бронза осветљена сунцем на смирају. — Моје честитање, — наставила је подругљивим гласом. — Ви сте веома храбри, иако сте прилично глупо ризиковали да будете убијени.

Пилот се кратко насмејао и сагвао се да подигне револвер, — Хвала вам... Ипак нисам тако храбар глупак као што ви мислите. Кернфорд је обичан идлот кад је могао да заборави да оточи револвер. Нисам, дакле, много ризиковао. Убудуће пажљивије бирајте људе којима желите да се послужите.

За тренутак стајали су ту у ниској кабини и гледали се право у очи. У њеним очима Стратерс је прочитао одлучност која није била мања од његове. Било је очигледно да Лиета Линколи није била навикла да јој неко стаје на пут.

Нешто се покренуло поред пилотових ногу. Кернфорд је отворио очи и збуњено сео, трљајући браду.

— Јао ми је што сам вас тако јако ударио, — рекао му је Стратерс. — Али, морао сам. Сад, кад испуните једну малу формалност, погледаћемо шта је с нашим апаратом.

— Формалност? — Кернфорд и девојка погледали су упитно високог авијатичара, чија је издужена сенка падала преко целе кабине. — Какву формалност?

— Па то незнатно питање новца. Девојка је поносно забацила главу, тако да се пилот запиташта ли сад намерава да учини.

— Не мислите више на новац, господине Кернфорде. Задржите га као награду што сте хтели да ми учините услугу. Поред тога, напомињем вам да ћете добити још толико ако ноћас кренемо за Хавану.

Стратерс би дао све на свету да је могао да икади бес који се у њему скупљао. Било је, изгледа, потребно да девојка доживи неки страхан удар да би догађаје могла да проценије нормално.

— Унапред вам кажем да ће тај новац остати у вашој ташни, — рекао је пилот мирно. — Мислим да ће сваки од нас, ако икад стигне у Хавану, бити срећан што је жив. Препоручујем вам, господине

Линколи, да погледате кроз прозор.

Иако пуна пркоса, она је послушала и дуго гледала широм отворених очију. Стратерс није скидао погледа с ње. Опazio је да ниједним знаком није одала своје изненађење. Ипак, кад се окренула према њему лице јој је било бледо, а руке су јој дрхтале.

— За спуштање сте изабрали неко чудно место, — приметила је мирно. — Знате ли уопште где се налазимо?

— Наслућујем само, — одговорио је пилот. — Изгледа да смо се спустили напред Саргаског Мора.

IV

Док је Лиета Линколи седела у кабини хидроавиона и с извештачким равнодушносту пушила ци-

гарету за цигаретом, Стратерс се испео на крило апарата и одатле се пребацио на брод за превоз угља, поред кога су се били спустили. С њим је пошао мрзовољни и укроћени Кернфорд.

Пилот је застао на крми брода, водећи рачуна да Кернфорд увек буде испред њега. Мада је изгледало да је механичар постао послушан, Стратерс није смео да ризикuje да још једном буде изненађен. Тада се пред њиховим очима указао сабластан призор. Са издигнуте крме великог брода за превоз угља могли су да сагледају мноштво полуструлелих бродова. Последњи зраци сунца обасјавали су неспрегљену шуму искривљених катарки, на којима су погледе још висила испрелетана и избледела ужад. Према Стратерсовој оцени, само у непосредној близини било је на стотине и стотине димњака. Неки су били само улу-

блени и повијени, док су други били тако нагржени рђом да се кроз рупе на њима могло видети као крв црвено небо.

— Какав призор, — прошапутао је Стратерс. — То је прави поморски музеј.

Пилота је поново обузело оно необјашњиво и страшно предосећање. Осећао је као да га из те збијене масе старих бродова неко посматра. Срце му је убрзано кучало. Али, мада је пажљиво разгледао све те полупотонуле бродове, није открио ни најмањи траг неког живог бића.

Но, ускоро су неки брзи покрети привукли његову пажњу. Са палубе једног оближњег брода, без страха зурили су у њега својим првеним очима огромни мрки пацови. Такву слику могла би да претстави само Дореова кичица или Флоберова машта. Бескрајна скупина непокретних бродова била је оличење смрти и уништења.

— Где ћемо провести ноћ? — упитао је најзад Кернфорд. — Сви се не можемо сместити у хидроавион. Ви то не разумете, Стратерсе, али госпођица Линколи је дама... Она је навикла на удобност коју ми никад нисмо упознали.

Стратерс се осмехнуо на ове речи. Камо среће да он то не знаме! Лиета Линколи пробудила је у њему сећање на дане пре страшних слома на берзи, кад је пропала читава његова имовина. Од тада је, као пилот, морао да зара-

дуби. Поред самог једрењака уздизао се високи, црни бок француског пароброда.

Помоћу ужета, које је с пароброда висило готово до саме воде, Стратерс се успео на његову трећу палубу. Прелетео ју је погледао, али ништа није открио. Надајући се да се на горњим палубама не осећа непријатни и продорни задах влаге, он се преко неколико узаних гвоздених степеница упутио путничким кабинама прве класе.

Све је било пусто и беживотно. На једном крају палубе налазила се отворена кутија са шаховским фигурама, док и друге забавне игре. На другој су биле столице за одмарање. Кроз окно, замагљено од прљавштине, угледао је унутрашњост главног салона. Лепо изрезбарене столице биле су преврнуте, а танак зелен слој буји прекривао је дрвене зидове и филмове. Иначе, све је изгледало добро очувано: полице за књиге, стоцићи за пушење, удобне наслоњаче. Чак су и украсне палме, додуше бледе и спарушене, још стајале на својим местима.

Стратерс је гурнуо једна врата и ушао. Као и на палуби, и овде се осећао јак задах пун влаге. Иначе, велика одаја била је сува и лепа. Клавири који се налазио у углу давао јој је изглед нечег пријатног и домаћег. Сумрак се већ био спустио и у тој полутами пилот је једва пронашао у ходнику једну лампу. У њој је још било гаса. Запа-

Где се налазимо?

јује свакидашњи хлеб и да се одрекне свог дотадашњег начина живота, својих познанстава...

После краћег разгледања изабрао је један брод који је изгледао нешто очуванiji и новији од осталих. То је био велики путнички пароброд с два димњака, црно обојен. Само је задњи део брода био потонуо у густе наслаге алги. Иначе, изгледао је потпуно неопштећен. Остаци чамаца за спасавање висили су низ његове бокове, а на главном јарболу висила је испепана тробојница, нема слика лаганог пропадања. Пилот је спазио име: „Ил д'Тараскон". — А у новинама сам читао да је тај пароброд настрадао у неком судару, — помислио је Стратерс.

С крме брода на коме се налазио Стратерс се, помоћу ужета, дохватио врха задње катарке једног шанског једрењака, спустио се низ њу и нашао се на његовој па-

лино је и заједно с Кернфордом пошао дуж ходника. Покушавао је да отвори сва врата редом, али тек трећа с десне стране попустила су и они су ушли у кабину.

Намештај и украси у кабини одавали су њену намену. Свакако, била је уређена за ретке путнике: владоце или милионаре.

— Ала је ово лепо, — прошапутао је задивљени Кернфорд.

Стратерс је потврдио климнуо главом. Одаја је била укусно намештена, почев од тапета на зидовима до широке удобне постеље. Подотворени несесер са женским ситницама лежао је на поду, а на умиваонику биле су поређане од злата израђене бочице и остали прибор за тоалету. Поред врата, на поду, налазиле су се кућне дисеплице, кокетно украшене нојевим перјем које је већ било готово иструлао.

— Наставиће се —

РОБИН ХИД и његова дружина

ДВОБОЈ

РОБИН СЕ СА БАЛКОНА СТРОГЛАВИО НА РИЂОБРАДОГ РОЏЕРА...

НАРЕДИ ИМ ДА УСТУКНУ, ИНАЧЕ ЋУ ТЕ УБИТИ!

УЧИНИТЕ КАКО ОН КАЖЕ!

... И ОБОРИО ГА НА ЗЕМЉУ

ЦОНЕ! ЕРИЧЕ! РАЗОРУЖАЈТЕ ИХ И ПАЗИТЕ ДА СЕ НИЈЕДАН НЕ МАКНЕ!

Copyright, 1936, by E. R. McCall (All rights reserved)

УСТАНИ И УЗМИ МАЧ! ХОЋУ ДА ТЕ УБИЈЕМ У РАВНОПРАВНОЈ БОРБИ!

РОЏЕР ЈЕ УСТАО

ЧУВАЈТЕ СЕ! ОН ЈЕ ОДЛИЧАН МАЧЕВАЛАЦ!

СКЛОНИТЕ СЕ... И НИ БРИГЕ!

НАПАДАЈ, РОЏЕРЕ! ОВО ТИ ЈЕ ПОСЛЕДЊА ПРИЛИКА ДА ЧАСНО ПОГИНЕШ!

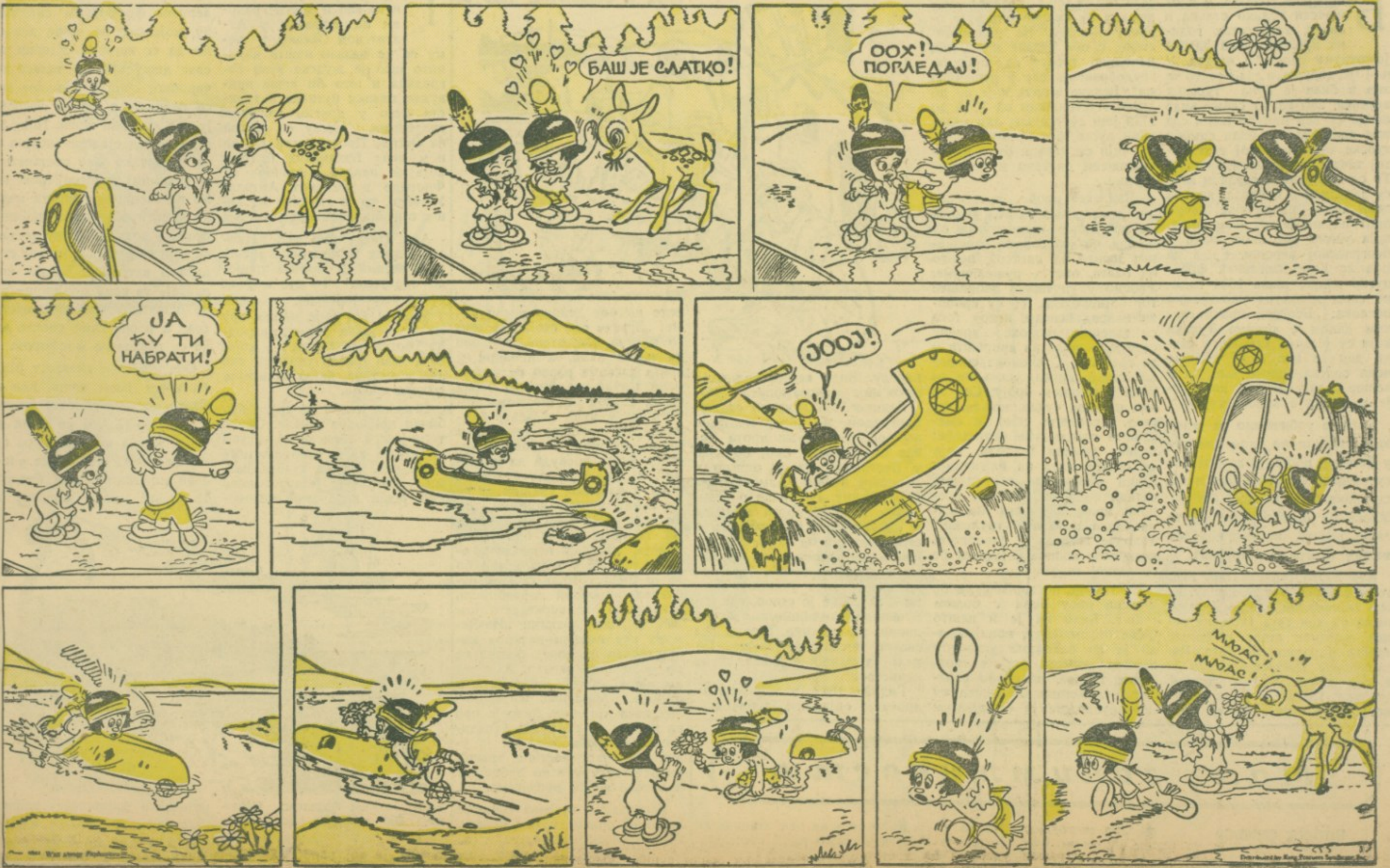
Copyright, 1936, by E. R. McCall (All rights reserved)

КАО ДИВЉА ЗВЕР УРЊУО ЈЕ РИЂОБРАДИ РОЏЕР НА РЈЕЦИНА ХУДА

МАЛИ ХИЈАВАТА

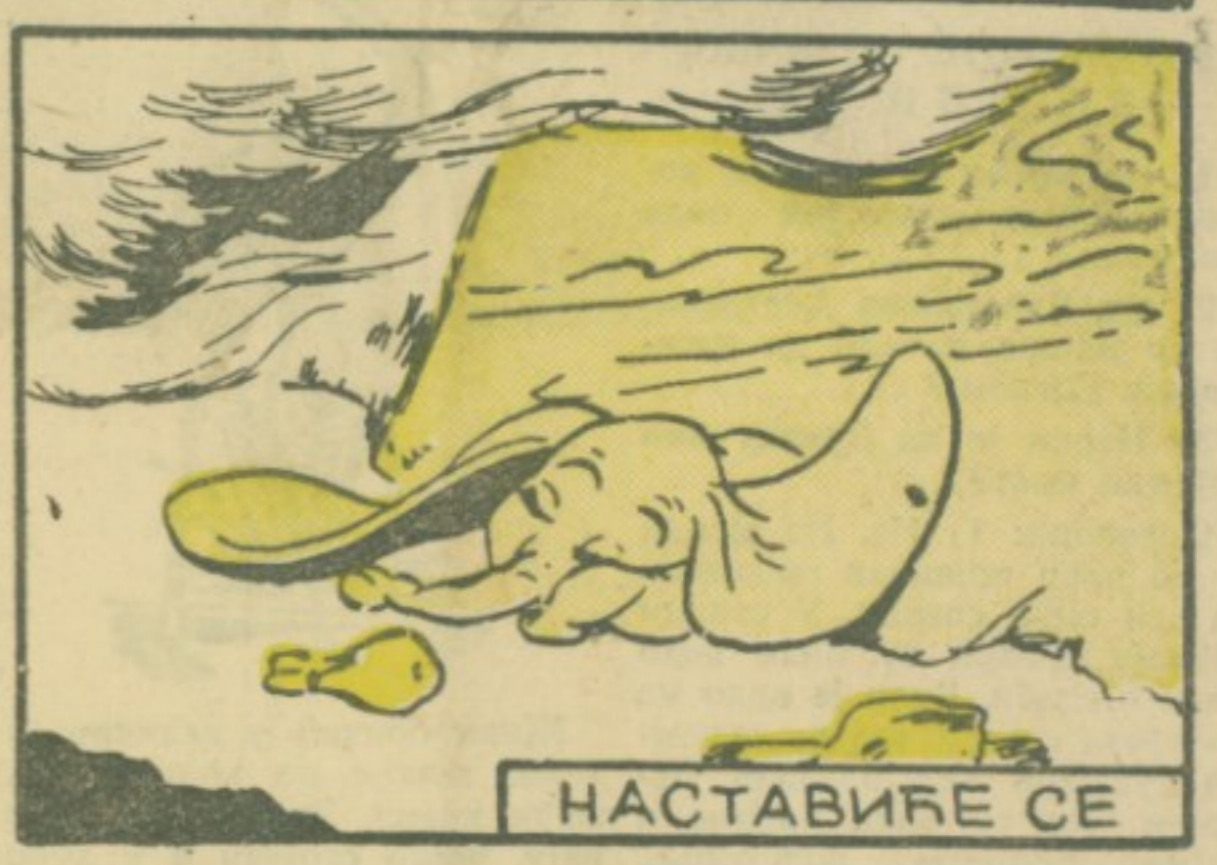
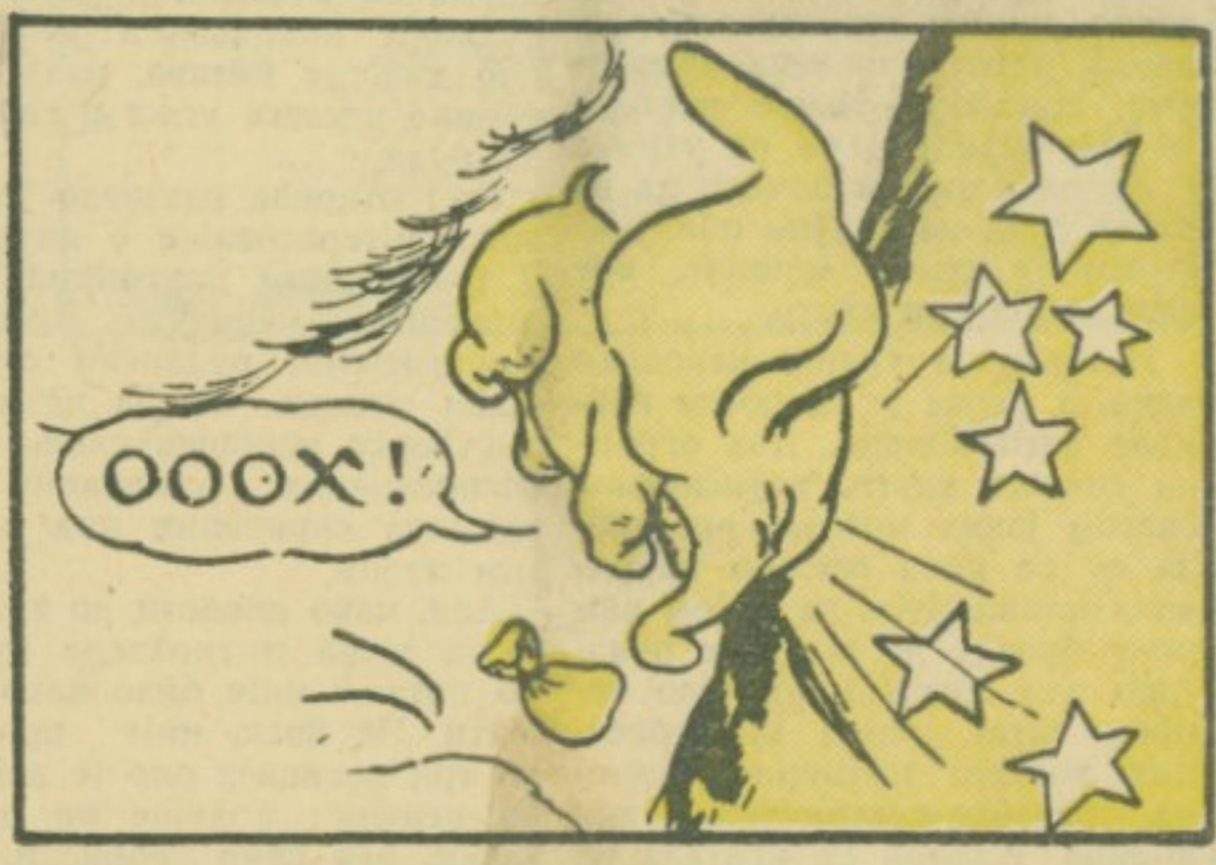
WALT DISNEY

WALT DISNEY
ЛЕТЕКИ СЛОН
ДУМБО
 КОД 7
ПАТУЉАКА

НАДАМ СЕ ДА МУ СЕ НЕКЕ ДОГОДИТИ НИКАКАВ МАНЕВАР... МАЛЕР, ХТЕО САМ ДА КАЖЕМ

БИКЕ ТУ НЕКЕ НЕСРЕКЕ. СЛОНО-ВИ СУ СТВОРЕНИ ДА ИДУ КРОЗ ШУМЕ, А НЕ ДА ЛЕТЕ ИЗНАД ЊИХ.

Средином маја 1941 године у енглеском адмиралитету владала је велика ужурбаност, па чак и забринутост. Британски губици на мору били су сваки даном све већи, јер су не само немачке подморнице, већ и ратни бродови продирали у енглеске воде и нападали ратне и трговачке лађе. Узнемиреност је достигла врхунац кад је стигла вест да се у Категату налазе једанаест немачких трговачких и два велика ратна брода, који су пловили према северу. Један од њих, судећи по опису, био је нови и јаки бојни брод „Бизмарк“.

Какав је циљ ове пловидбе? — питали су се у адмиралитету. Да ли ратни бродови само прате трговачке, или намеравају да се пробију у Атлантски Океан? У сваком случају, мора им се спречити излазак из Северног Мора. Међутим, командант британске флоте имао је на располагању само два бојна брода, „Краљ Борја V“ и „Принц од Велса“, две тешке крстарнице, „Худ“ и „Рипалс“, и носача авиона „Викторис“. На први поглед однос снага изгледао је повољан за Енглеze, али, у ствари, није било тако. „Бизмарк“ је био већи и бржи од свих британских бродова и имао је топове већег калибра и с даљим дометом. Једино је „Краљ Борје V“, бар doneкле, могао да му буде достојан противник.

Опасна близина

Адмирал Тави поделио је своје бродове у две групе. „Худ“ и „Принц од Велса“ добили су задатак да чувају пут за северни Атлант, а адмиралски брод „Краљ Борје V“, „Рипалс“ и носач авиона „Викторис“ пролазе јужно од острва Фаросес.

Двадесет и првог маја, пилот једног британског авиона који је патролирао дуж норвешке обале угледао је и снимно два непријатељска бојна брода, која су била укрцана у једном усамљеном уфјорду у близини Бергена. Један од њих био је „Бизмарк“ а други, како је касније утврђено, „Принц Еуген“. Тешка крстарница „Худ“ и њена ескадра сместа су пошле према северу, а следећег дана адмиралски брод и његови пратиоци ка јужном пролазу. У исто време адми-

рал Тави упутно је у Дански Пролоз, где се већ налазила лака крстарница „Норфок“, и крстарницу „Сафок“. Увече 23 маја, командант „Сафока“ налазио се на заповедничком мосту. То му је била већ друга ноћ без сна. Готово цео Дански Пролоз, од Исланда до Гренланда, био је обавијен густом маглом, сем узаног појаса поред једног огромног леденог брега. „Сафок“ је пловио ивицом тог појаса кад је, тачно у седам и тридесет, извијач јавио да се на даљини од дванаест километара налазе „Бизмарк“ и „Принц Еуген“. Та близина била је веома опасна, јер је домет топова са „Бизмарка“ износио готово три пута више. Капетан „Сафока“ склонио је свој брод у маглу, пропуштају немачке ратне лађе и онда кренуо за њима. Две беле тачке које радар није испуштао из вида претстављале су непријатељске бродове. Без престанка капетан је слао извештаје да је „Бизмарк“ откривен.

„Норфок“ је први примио ову вест и одмах пошао према означеном месту. После једног часа, он је готово налетео на непријатељске бродове. Са „Бизмарка“ су отворили ватру, али енглеска крстарница успела је да се повуче и да заметне траг у густој магли. Ипак, потеря се наставила. У полумраку арктичке ноћи бродови и једне и друге стране секли су пуном брзином ледену воду Данског Пролоза.

Потапање „Худа“

За то време ескадра коју су сачињавали „Худ“, „Принц од Велса“ и шест разарача пошла је да пресече непријатељу пут. Рано у зору 24 маја појавили су се пред њом немачки бојни бродови које су, заштитиени маглом, пратили „Сафок“ и „Норфок“. Задатак двеју лаких крстарница био је тиме завршен и посада је мислила да ће несметано моћи да поспетра уништење немачких бродова. Али, борба се није развијала онако како су они о-

чекивали. „Худ“ и „Принц од Велса“ отворили су ватру на „Бизмарка“. Немачки бродови одговорили су истог тренутка. На запрепаштење Енглеза, оба немачка бојна брода тукла су само „Худ“, који се тако нашао у средишту добро усмерене концентричне ватре. Већ у првом минуту „Принц Еуген“ постигао је први погодак. На „Худу“, поред главне катарке, уздиго се висок, полукружни пламени зид, који је у поларној тами лично на огромној сунце на заласку. А с „Бизмарка“ су стално долетале гранате. Нови пламени стуб, висок преко стотину метара, букнуо је насред „Худа“, а из њега је полетела огромна усижана лопта. „Худ“ се није видео од дима. Кад се дим развијао, од великог ратног брода видели су се само крма и кљуи, уздигнути у вис. Брод се распао по средини и за неколико секунди потонуо.

Ватра с немачких бродова сместа је била управљена на „Принца од Велса“. Огромни стубови воде дизали су се свуда око брода. У заглашаној буци није се могло одредити да ли и енглески топови погађају циљ. Командни мост на „Принцу од Велса“ био је разорен, две гранате пробиле су му труп на самој линији газа и вода је почела да прудире у брод. Његов командант увидео је да се не може још дуго одупирати надмоћнијем непријатељу, и заштитивши брод завесом од дима, повукао се с бојишта. „Бизмарк“ га, из непознатих разлога, није гоинио, већ је продужио пут.

„Лов“ се наставља

Британске поморске снаге које су италијанским бродовима браниле излаз из Средоземља, које су се састојале од тешке крстарнице „Ринаун“, крстарнице „Шефилд“, шест разарача и носача авиона „Арк Ројал“, добиле су наређење да одмах напусте Гибралтар и да се придруже потерци на „Бизмарком“. Исти задатак добили су и бојни бродови „Родни“ и „Ремилс“. С појачаним снагама настављен је „лов“ на „Бизмарка“, најдужи и највећи у историји поморских ратова. „Норфок“ и „Сафок“ и даље су пратили непријатеља у стопу, не испуштајући из вида две беле тачке на радару. Али, радар, про-

налазак који је тада први пут примењен у поморству, могао је да прати непријатеља на даљини од највише петнаест миља.

Судбоносни погодак торпеда

Над бурним Атлантским Океаном спуштало се вече, а с приближавањем ноћи расла је бојазан да ће „Бизмарк“ успети да умакне. Требао је, на неки начин успорити његово бежање. Одмах се с носача авиона „Викторис“ уздиго једанаест авиона. Они су бацили торпеда, од којих је само један незнатно оштетио немачки брод. „Бизмарк“ није смањио брзину и у три часа изјутра више се није видео. Тек кад се разданило, приметили су га патролни авиони како плови према француској обали, далеко испред гонилаца.

С „Арк Ројала“, који је с југа пловио пуном брзином, уздигла се ескадрила авиона. Њихов први напад није успео, јер су, грешком, бацили торпеда на сопствену крстарницу „Шефилд“. Предвече, авиони су поново кренули у напад. И поред жестоке противавионске ватре, ветра и магле, напад је успео. Један торпедо пао је насред „Бизмарка“. Погођени брод описао је два велика круга и упутно се према северу. Било је очигледно да му је оштећена крма и да плови без контроле.

Двадесет седми мај освануо је магловит и буран. Нешто по сле осам часова, са „Норфока“ су угледали непријатељски брод, а после пола часа стигли су бојни бродови „Родни“ и „Краљ Борје V“. Обострана ураганска ватра није престајала читав час. А тада се, чак и

у тој заглашаној грмљавини, могло приметити да су пуцњи с „Бизмарка“ све ређи и слабији. Британски бродови приближили су му се још више, тако да се с њих могла видети готово уништена палуба и оштећени топови. У десет часова с њега се више није чуо ниједан пуцањ. Катарка му је била слоњена, а црни, густ стуб дима дизао се високо у вис. Енглески бродови већ су се спремали за повратак јер је било очигледно да „Бизмарк“ више не може стигли ни до једне луке, а постојала је опасност да их с француске обале нападу немачки авиони. Ипак, с „Дорсетшира“ испала су још два торпеда. „Бизмарк“ се искренуо прво на бок, а затим се преврнуо и ишчекао у таласима. Велики „лов“ био је завршен.

Знасте ли СВЕ о КУКАВИЦИ?

Ниједну птицу из великог птичјег царства не бије тако рђав глас као сиву или, како се у нашем народу каже, сињу кукавицу. Дуга кљуна и репа, са попречним пругама по трбуху, ова птица селица проводи зиму у топлим афричким пределима, а од пролећа до јесени живи по нашим шумама и луговима. Али, њен необичан зов, који

изненадна принова изазива по који пут протест власника гнезда, који пришло је изабаци преко оградe, при чему се често догађа да настрада и цео домаћи насал.

ва приличан труд. Тражећи за њега храну, „родитељи“ утреше исто толико времена као да су им у животу сви њихови птићи.

Питања која још чекају одговор

Природњаци нису још сасвим утврдили шта ради женка-кукавица док јој други одгајају младунце. Неки сматрају да и она по који пут доноси храну својим птићима, али ово није доказано.

Иако је начин доласка на свет кукавичиња одавно и свима познат, природњацима су и до данас остале неразјашњене извесне појаве. Тако, на пример, није сасвим јасно зашто поједине птице допуштају да им се подмећу јаја и зашто хране те младунце кад по свој прилици схватају да су то туђа јаја и туђи младунци. Претпоставка да се све то догађа због велике сличности између појединих јаја и младунаца данас је потпуно одбачена. Сем тога, не зна се поуздано да ли једна кукавица носи јаја у гнезда само једне или више врста птица. Најзад, зашто домаћини пристају да хране туђе птиће чак и онда када је овај истински из легала њихово сопствено потомство? Све су то питања на која још ваља одговорити.

се састоји из два тона по којима је и добила име, и обичај да полаже јаја у туђа гнезда, у којима им туђе женке одгајају младунце, ушли су у пословице и приче многих народа. Мада за то кукавица није ништа крива, јер су њени поступци условљени њеном природом, она је одувек била и остаће најомрзнутија птица на свету.

гнездо које јој одговара, оставиће јаје у прво на које наиђе. Тиме се објашњавају налази кукавичиних јаја у гнездима птица која по правду она не поседује.

Посета туђим гнездима

Чим наступи период парења, кукавица престане да гради гнезда. Женка полаже једно по једно сићушно јаје у гнезда других птица, углавном певачица, које су мање од ње. Ту ће се излећи младунци, које ће но ви родитељи хранити док не буду способни за самосталан живот. Али, да би се њено младунче излегло, потребно је да кукавица положи своје јаје баш у гнездо оне птице која се храни истом храном, инсектима, јер би птић иначе угнуо. Испитујући места на којима се кукавица леже, долази се до закључка да је она обдарена изванредним инстинктом, који је готово непогрешиво води ка гнездима птица инсектоједа, којима је баш тада време да леже на јајима.

Поред многих других, кукавица се користи првендаћевим, славујевим, грмушним и муво ловкиним гнездом, зато што су отворена, са слободним приступом. У њих она лако улази, или доноси јаје у кљуиу. Ако у гнезду затече туђа јаја, има обичај да једно, па и више, избаци на земљу и тек тада остави своје. Међутим,

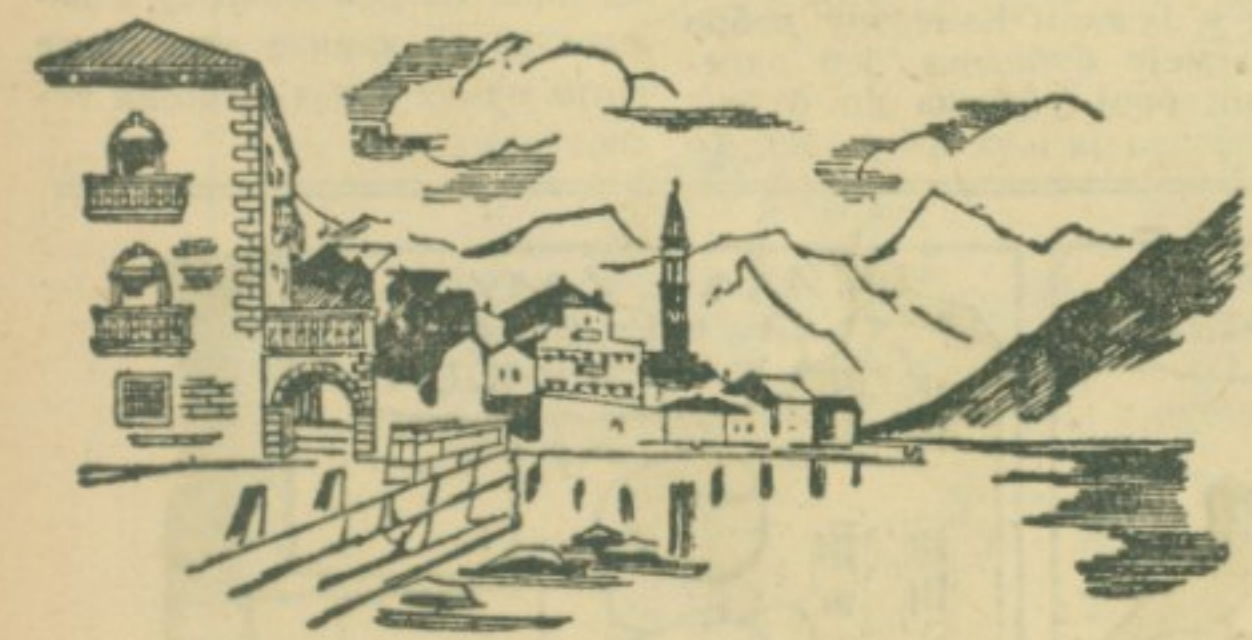
Дрски „гост“

Само се изузетно могу наћи по два кукавичина јаја заједно. Ово се тумачи чињеницом што она користи гнезда мањих птица, тако да будући родитељи располажу прилично скромном физичком снагом да би могли да исхране и још једно тако прождрљиво и ненасито младунче. Међутим, кад мали улез дође на свет, он постепено отстрањује остале младе, не водећи рачуна о томе да се они налазе у својој кући. Према многобројним посматрањима, младунче кукавице, већ другог или трећег дана пошто се излегло, још док је голуждрав и слепо, својим мешкољевим избацује из гнезда остале птиће. Ако то не учини тих дана, учиниће доцније, пошто се мало снажи. Оно расте много брже него младунци других птица. Тако се његова ситуација и нежнија сабраћа лако нађу с ону страну гнезда, где обично угну, а млади насилник остаје да сам прима целокупну храну коју му туђи родитељи доносе. Не треба заборавити да његово храњење захте

Користи од кукавице

И поред непријатног гласа и готованских навика, кукавице, због којих је људи не воле, ову птицу треба гледати непристрасним очима. Она, истинита, уништава јаја многих птица и сваке године дође главе великом броју њихових већ излежених младунаца, али ипак спада у ред корисних птица. Кукавица се, једина од свих инсектоједних птица, храни опасном маљавом гусеницом, које се гнушају све остале птице, па чак и најпрождрљивије. Наши селаци добро знају какву пустош могу да учине на дрвећу маљаве гусенице, а довољно је видети с каквом их прождрљивошћу кукавица тамани па да се схвати сав њен значај у чувању наших шума и воћа. Зато се не треба узнемиравати због паразитских обичаја сиње кукавице, коју је народна осетљивост осудила на презир. Кукавица је само један пример више за познати закон равнотеже у природи. Ма колико била од штете, она за оно неколико месеци које у нашој земљи проведе донесе много више користи.

Познајете ли своју земљу?

Данашњи цртеж претставља једно мало, али лепо насеље на једном од најлепших положаја у Боки Которској. Ово место пуно је старина. Основало га је илирско племе Пирусти, а у IX веку населио га је наш живаљ. У Средњем веку његови становници били су чувени као необично вешти и храбри поморци. Они су једном приликом одбили изне надни напад 6500 Турака. Место је морско купалиште са веома повољном климом. Оно је прави тип нашег приморског града. У њему постоји читав низ лепих старих зграда, једна стара тврђава итд.

Можете ли се сетити како се зове ово место?

(Прецрт.)

ЛАВОВИ У ПРИРОДИ И У ЗООЛОШКИМ ВРТОВИМА

Лавови који живе у слободи знатно се разликују од оних који су већ дуже време затворени у зоолошким вртovima или у циркуским менаџеријама. Слободни „цареви свих животиња“ немају тако дугу гриву као њихови заробљени сродници. Они су стално у потерци за пленом и пробијају се кроз жбуње и шибљаке, тако да им се временом грива искрза. Стари слободни лавови остану понекад сасвим без гриве, тако да их је тешко разликовати од лавица. Међутим, затворени лавови имају дугу, густу гриву.

КАКО ЈЕ ПОСТАЛА ИГРА ТЕНИС

Најстарији енглески тениски клуб већ 1877 године организовао је прво такмичење за првенство, а 1888 основан је у енглеској тениски савез.

У последњој деценији прошлог и почетком 20 века енглеска већ има славне тенисере, познате у свету.

Ширење тениса и прва званична правила

Тенис брзо осваја свет. У Америци је почео да се игра још 1874 године. Две године доцније приређен је тениски турнир у Бостону, а 1881 Американци су већ имали и тениски савез. Први тениски клуб у Немачкој основан је 1881 у Баден-Бадену. Швајцарци оснивају савез 1896, а Аустријанци 1902 године. То су биле и прве тениске организације у свету.

Прва тениска правила званично су примљена 1877 године. У то време било је мало играча који су добро и по правилима знали да играју тенис. Играло се с тешким, гломазним ракетом, који је мало личио на данашњи.

Из једне старе кућне игре, која је била позната још у Средњем веку у Француској под именом „же д' пом“ — игра јабуком, развила се игра тенис, која је данас освојила све земље и континенте света. Она је била омиљена још у 17 и 18 веку и највише се играла у кућама племићких породица у Француској. Одатле је пренесена у енглеску, где је добила садашње име, јер су енглези француски узвик у игри — „тене“ изговарали „тенис“ и тако дали назив овој игри.

Тенис се преноси у поље

Осамдесетих година 19 века пошло је за руком енглезу Вингфилду да ову игру пренесе из кућних двора у поље. Нешто касније, Јулијан Маршал саставио је и издао правила за њу, која су у основи остала све до данас. Игра која се пре играла у затвореном простору сад се игра у пољу и због тога добија име „лаун-тенис“.

Кад су жене почеле да играју тенис, 1884 године, одмах се појавио и проблем одеће. Срећом, мода онога времена ишла је на руку тенисеркама. Жене су онда носиле широке сукње, тако да су се могле лако кретати по терену кад су играле тенис. Играле су у шширима, обично украшеним перјем. Ракет су држале у десној руци, док су левом придржавале крај своје хаљине да се не би вукао по земљи. Мушкарци су у то време долазили на игралиште са високим оковратником, због чега су били приморани да високо држе главу. Рукави на капуту били су им тесни, а панталоне кратке и уске. Али, мода се постепено прилагођавала овој игри, док се није дошло до данашњег начина одевања.

Има података да су и стари народи познавали једну игру сличну тенису. Из те игре развио се римски „харпастум“, који се раширио по целом ондашњем цивилизованом свету. У Египту, међутим, тенис се играо голом руком, док су Римљани имали већ рукавице. Почетком Средњег века играчи су обично омотовали руке капапом. Тек у 16 веку пао је неком на памет да капапом испреплету рашљасто дрво и тако направу први ракет.

Девисов куп — аматерско првенство света

Велик број људи у свету из године у годину прати такмичења за Девисов куп, почевши од елиминаторних сусрета, па све до финала, а листови целог света бележе сваки детаљ са ових такмичења. Па ипак, мало ко зна како је основано такмичење за Девисов куп и ко је био његов оснивач. Чак ни сам Двајт Девис, човек који је пре 53 године

поклононо сребрни пехар победнику на турниру за „интернационално првенство 1900 године“, на коме су учествовали само енглески и амерички играчи, није могао ни slutити шта ће се догодити с његовим пехаром. У то време Девис је био студент и много је волео тенис. Како је био врло имућан, његови другови замолили су га да купи неки дар за победника, што је он и учинио, и не мислећи да ће једног дана у такмичењу за његов пехар учествовати скоро све нације света, сви најбољи играчи тениса — аматери.

Репрезентивац, министар војни и гувернер Филипина

Двајт Девис, дародавац Девисовог купа, био је у исто време и одличан играч тениса. Он је освојио универзитетско првенство Америке 1888 и 1889 године, а од 1889 био је члан америчке тениске репрезентације. У првом финалу Девискупа између Америке и Енглеске, учествовао је и он. Тукао је Енглеза Блекса и Греа, а заједно с Вардом победио у дублу енглески пар и тиме знат-

но допринео победи Америке са 5:0.

После Првог светског рата, Девис је учествовао повремено у дублу на такмичењима у добротворне сврхе. Године 1926, он и Боротра тукли су Кошеа и Брињона, а 1932 био је финалиста у Кану, опет у дублу. Године 1936 Девис са успехом учествује на турниру тениских ветерана. На заласку своје спортске славе и моћи, кад не може више сам, Девис заједно са сином учествује у такмичењу званом „дубл оца и сина“ и односи једну од последњих победа, која је тим лепша што је спорт који је волео кроз цео живот предао свом сину на самом терену. Двајт Девис био је иначе министар војни у Вилсоновој и Кулициној влади и гувернер Филипина. Умро је 1946 године.

Начин такмичења за Девисов куп

Као што је поменуто, за овај скупоцени пехар борили су се у прво време само екипе Енглеске и Америке. Доцније са овом такмичењу прикључила

и Аустралија, а затим и друге нације, док се број такмичара није попео до данашњег, кад ретко која држава не учествује.

У такмичењу за Девисов куп може учествовати свака нација која гаји овај спорт. Оно има карактер куп-такмичења: противници се одређују коцком, а победена нација испада из даљег такмичења.

Због великог броја учесника, већ после Првог светског рата такмичење је подељено у две зоне, у америчку и европску, а свакој нацији остављено је да бира зону. Зонски победници састају се у финалу. Нација која брани куп учествује само у финалу и има право да се такмичи на свом терену.

Такмичењима за Девисов куп повезане су све земље света које у овој врсти спорта нешто значе. Утакмице имају међународни значај и у њима треба бранити част и престиж отаџбине. У такмичењу за овај куп могу учествовати само играчи аматери. Девисов пехар је прелезна награда, која припада победнику само једну годину, јер се такмичења одржавају сваке године.

„ТЕЛЕГРАМИ“ примитивних народа

Представници Уједињене команде и кинеско-севернокорејских снага потписали су данас, 11 априла 1953 године, у Панмунџому, споразум о репатријацији болесних и рањених заробљеника...

Вести су увек занимале људе, али је требало да прође много стотина, па и хиљада година, док су их људи целог света могли да чују у исто време, као што је случај данас.

Како се може добити ватра, где се налази крај у коме има биљних плодова и животиња

прилично личи на знакове данашњег телеграфа. Па и данас се могу наћи по сеима добошари, који бубњањем додуше не саопштавају вести, већ њим позивају становнике да чују неку новост, коју им саопштавају усмено. У неспитаним пределима света, у џунглама и прашумама, поједина завањена села бубњањем прете једна другима, где се итд. Пигмеји у шумама Конга, који се углавном баве ловом, у стању су да се и у најгушћој шуми дозову и споразумеју са својим савременцима помоћу малих бубњева који су причвршћени уз њихов ловачки лук.

далеког хиљадама километара, коју смо ми и народа целог света сазнали готово у истом тренутку кад и „најближа јавност“ делегати конференције на самом бојишту.

за лов, где се налазе опасне звери и ратничка племена, где се води борба и мноштво других догађаја — све је то не обично интересовало људе прадавног доба. Како су они саопштавали вести, научници су закључили углавном на основу начина саопштавања вести код данашњих примитивних племена, чији су живот и обичаји углавном исти као и код људи давних времена.

Средства којима се служе примитивни народи за јављање вести веома су различита. Они то чине помоћу рога, свирале, бубња, пламена ватре, дима, витлања прашине итд. Тим средствима они се служе и у рату и у миру. Путписац Фробенијус наводи како су нека црначка племена у Африци умела да ловачком свиралом јаве, извођењем разних звукова, свако име, заповест, па чак и целе реченице. Многа племена у разним крајевима света служе се бубњењима. Урофеници у Јужном Камеруну добро разумеју бубњање, јер одређени број удараца по бубњу означава за њих неку вест. То

Поред овога начина јављања вести, код примитивних народа постоје и други. Путписац Мичел, описујући своје путовање по Аустралији, прича како су урофеници јављали својим савременцима његов долазак. „С брега сам видео како су се путем којим је требало да прођем дизали стубови дима као телефонске бандере“. Оваквим знацима служе се аустралиски црнци и у другим приликама: кад се буне, кад иду у лов, кад јављају за долазак непријатеља, кад се враћају из лова итд. Примитивни људи, путујући шумом, скупљају гране и стављају га у дупље дрвећа, а затим га запале и тиме показују својим савременцима, с којима су у договору, куда су отишли. Индијанци у Америци потребне вести јављали су на тај начин што би дизали облаке прашине.

Занимљиво је да се овим и сличним знацима људи нису служили само за међусобно споразумевање, него и за дозивање животиња. Тако Арапи у Сахари и Северној Африци пале ватру да би искупили камиле које се налазе удаљене од њих. Истраживачи су запазили да се камиле чим опазе ватре одмах враћају својим господарима.

„Ипак се окреће“

Познате су Галилејеве пркосне речи које је он изрекао својим мучитељима кад су га приморали да се одрекне учешћа да се Земља окреће. — Добро, мукама сте ми изнудили одрицање онога у шта ја дубоко верујем, али еррици ступове (ипак се окреће). Како је то лепо речено и како одражава пркос људског духа који вечно тежи за истином! Али, да ли је то Галилеј заиста рекао?

У то је тешко поверовати. Зар би стари Галилеј, кад је већ решно да се спасе мука,

поново пркосио својим целатима и излагао се новој опасности? Онда би и његово одрицање било без икаквог смисла, ако га већ следећом реченицом побија. И заиста, утврђено је да ово нису Галилејеве речи, већ речи француског опата Иранја. Он је 1751 године, у својој збирци „Књижевне препирке“, дао романтичан опис Галилејевог јавног одрицања и приписао му речи: „Сependant elle remue“, које су се, у италијанској верзији, одржале и до данас.

ПРИМЕНА Антибиотика У ИСХРАНИ

Антибиотици, као што су пеницилин и ауреомицин, имају много изгледа да у скорој будућности добију још ширју примену. Рачуна се да ће они бити од користи милионима људи у свету, нарочито онима којима треба побољшати здравље и подићи снагу изгубљену или смањену услед слабе исхране.

У Индији, например, као и у другим земљама Истока где је пиринач главна храна, антибиотици могу одиграти велику улогу. Јер, већ мале количине пеницилина или ауреомицина, ако се додају шољи пиринача, моћи ће решити проблем исхране. Ово мишљење изнео је др Олаф Микелзен, члан Националног института за метаболичка обољења, у својој поручи Америчком дијетичком удружењу у Минеаполису.

Познато је да се велик број људи у свету храни на вегетаријански начин, то јест, храном без масноће. Међутим, протеини из биљака и биљних плодова нису довољни за потпуну исхрану. Зато је потребно узимати и храну која садржи животињске протеине: месо, јаја, рибу, млеко и друге.

Како се показало да антибиотици имају извесног утицаја

на протеине, то значи да би мале количине рибе или меса, уз биљну храну, имале много веће дејство ако би им се додало и мало антибиотика. Др Микелзен је вршио опите на кунџинама, које је хранио пириначем. Када је тој храни додавао витамине, минерале и мале количине протеина и лизина, ови кунџи су исто тако брзо расли као и кунџи којима је поред пиринача давао и мале количине пеницилина и ауреомицина. Протеин и микел су већ познате киселине које тело употребљава за градњу протеина и они су неопходни за исхрану.

Антибиотици се већ употребљавају и као средство за добијање у тежини. Ово је нарочито важно за гојење свиња и живине. Научници још нису објаснили њихово дејство на појачавање рашћења. Међутим, опити које је вршио др Луис Пекора показали су да антибиотици имају дејство на протеине.

Доктор Микелзен је изјавио: „Неограничене су могућности примене антибиотика у људској исхрани, а даља испитивања ће нам открити и њихову вредност као додатка биљној храни, која је чак и данас једина храна великог броја људи“.

БАГА
Гледа
чијакмшцу

ДАНАС
ФУТБАЛСКА
УТАКМИЦА
САК.
ПРОТИВ
К.А.С
СТАЈАЊЕ
50.-ДИН

ЖАЛОСНО ЈЕ ТО, КАДА
ЈЕ ЧОВЕК СИРОМАШАН!

АХА!... У МУЗЕЈУ
СЕ НЕ ПЛАЋА
УЛАЗНИЦА!

...И ЗАВРШАВАЈУЋИ СВОЈЕ
ПРЕДАВАЊЕ ИЗ АСТРОНОМИЈЕ,
ЈЕ, ПОЗИВАМ ВАС ДА СЕ ПОГНЕ-
ТЕ НА КРОВ МУЗЕЈА И ДА ПО-
ГЛЕДАТЕ
КРОЗ ТЕ-
ЛЕСКОП!

ИМАМ СЈАЈНУ
ИДЕЈУ! НАДАМ
СЕ ДА НЕЋУ
ЗАДОЦ-
НИТИ!

НАПРЕД, СВИРКЕ!
УДРИ У ГОЛ!
УРАА!... ГО-О-О-О!

ИМАМ СЈАЈНУ ИДЕЈУ! НАДАМ СЕ ДА НЕЋУ ЗАДОЦНИТИ!

НАПРЕД, СВИРКЕ! УДРИ У ГОЛ! УРАА!... ГО-О-О-О!

ИМАМ СЈАЈНУ ИДЕЈУ! НАДАМ СЕ ДА НЕЋУ ЗАДОЦНИТИ!

Са свих СТРАНА

ДЕПОЗИТИ НАШЕ СРЕДЊОВЕКОВНЕ ВЛАСТЕЛЕ У ДУБРОВНИКУ

Наша средњовековна властела и владари из Србије и Босне имали су, поред осталог, и огромне приходе од рудника. Колики су ти приходи били, види се и по депозитима које су они имали у Дубровнику. Тако је, на пример, деспот Бурађ Бранковић имао у Дубровнику

70.000 дуката, Херцег Стјепан депоновао је 1466 године, поред злата и сребра у шипкама, адиђара и скупоценог посуђа, још и 70.000 дуката. Сандаљ Хранић депоновао је 74.384 дуката, 11.532 дубровачка динара, 1.129 которских динара и 22.022 турске аспре. И друга властела такође је имала своје депозите.

КАКО КИНЕЗИ ПИШУ

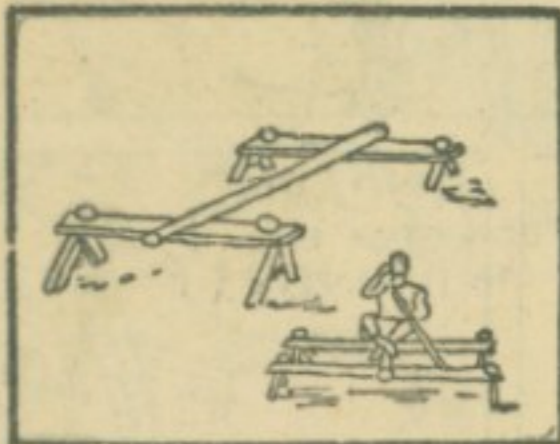
Синолози, тј. научници који проучавају историју Кине, сматрају да данас постоји око стотину врста кинеског писма. Али, добрим делом, та писма имају више историски него практичан значај. Кинези не пишу као ми водоравно, него усправно: одозго надолу. И не с лева надесно, него с десна налево. Писање почиње у горњем десном, а завршава се у доњем левом углу. Кинези не мењају речи као ми; они немају ни падеже, ни начине, ни граматичке наставке. По месту речи у реченици зна се да ли је она глагол, именица, придев или нека друга врста речи. На пример, нашу реченицу: „Кад је сунце изашло, устао сам и узео плуг“ кинез би написао: „Сунце, изаћи, ја, устати, узети, плуг“. Кинеско писмо исто тако нема ни интерпункције.

ИМАТЕ ЛИ ОСЕЋАЈ РАВНОТЕЖЕ

Да бисте то проверили, покушајте следеће:

На две клупе, смештене једна од друге на раздалјини од једног метра, ставите неку греду. Узмите штап, се-

дите на греду и прекрстите ноге. Ногама чврсто обухватите греду. Штапом који држите треба да збаците четири камена или цигле које сте претходно ставили на сва четири краја клупа. Ово не изгледа тешко, али треба покушати да бисте се уверили да јесте.

САСТАВЉЕНИМ РУКАМА

За ову игру потребни су само један балон и канап. За један крај канапа веже се балон, а други крај причврсти се за грану неког дрвета.

Играчи се поделе у две групе, окренуте, лицем једна другој, а између њих висе балон. Једна група треба да одбија балон према другој и обратно. То

би било лако да су им руке слободне, али они се држе за руке и не пуштају један другог да удари балон руком. Балон се одбија главом, као што се види на слици.

Кад једна страна не дочека и не врати балон како треба, или кад га додирне руком, губи један поен. После десет поена изгубила је игру и почиње се изнова.

Дали знате?

ОБЛАЦИ И КИША У СОБИ

Свако може у својој соби створити и изазвати кишу, као што је то урађено у америчком Институту за метеоролошка испитивања. Да би тачно проучили како се стварају кишне капи и како се јавља атмосферски електрицитет, у институту је направљена нарочита одаја за стварање вештачких облака и кише. За то су потребна два суда: један с топлем водом која испарава и други с ледом. Мешањем хладног и топлог ваздуха стварају се облаци, који се кондензују око ситних честица прашине, а затим падају на под у облику ситне кише.

НАЈВЕЋИ И НАЈМАЊИ ХЕЛИКОПТЕР НА МЛАЗНИ ПОГОН

У једној америчкој фабрици авиона изграђен је цинковски хеликоптер на млазни погон. Висина овог хеликоптера износи преко девет метара, а дужина пропелера око 37 метара. На пробама је дао добре резултате. Конструктори се надају да ће овај хеликоптер моћи да послужи за преносење великих терета — као што су топови, делови мостовских конструкција и трактори — на места где авион не може прићи.

Противно овом великом хеликоптеру, иста фабрика изградила је и најмањи хеликоптер, који је тежак свега 140 килограма, а може да носи два човека и да се креће брзином од око осамдесет миља на час.

КОРИСТИ ОД ИСХРАНЕ МЕСОМ

Свакодневно се купује месо за исхрану. Али, мало ко тачно зна шта месо садржи и како га треба спремити да оно не изгуби своје корисне састојке.

Месо је хранљиво и неопходно за нормалну исхрану, јер садржи протеине, потребан састојак за рашћење и одржавање ткива. И мршаво месо је, такође, корисна храна, јер садржи витамине Б, минерале, фосфор и гвожђе. Масно месо садржи и мале количине витамина А.

Међутим, кување и други начини справљања меса штетно утичу на хранљиве састојке који се у месо налазе, јер се они кувањем распадају и губе. Један амерички биро за исхрану овако то објашњава: када се месо кува, његова се количина смањује, јер испаравањем губи воду, маст, неке минералне материје, витамини Б и протеине. Сем тога, топлоћа уништава и друге витамине, нарочито тиамин, и што се дужи кува тиамин је мање, а поготову ако се месо пече на жару. Ако се месо још и подгрејава, губљење витамина је веће.

Смрзавањем, месо не губи хранљиве састојке, изузев кад се открављује.

Цигерина, бубрези и срце садрже такође протеине, а богати су и витамином Б и гвожђем. Цигерина садржи и витамине А, као и ангискорбутне киселине, а због садржаних гвожђа и бабра важна је за појачање крви.

★ Предлог да се зраци радијума употребе за лечење рака први је дао Грахам Бел, проналазач телефона.

★ Средња годишња температура на Земљи износи 6,5 степени Целзијусових, на Венери 65, а на Марсу минус 37 степени.

★ Метал молибден добио је име по грчкој речи молибдос, што значи олово, јер су га у Средњем веку бркали с њим.

★ Притисак врха оловке, кад се њом пише по хартији, износи при нормалном притиску око 500 атмосфера, што отприлике одговара притиску од пола тоне на један квадратни сантиметар.

★ Путнички авион на млазни погон изграђује се у Енглеској. Он ће моћи да прими 150 путника, а саобраћаће три пута дневно између Лондона и Њујорка.

★ Средња густина насељености на Земљи износи 47 лица на сваку квадратну миљу.

★ Нова алуминијумова бронза добијена је у једној аустралиској компанији у Мелбурну. Ова бронза има одлична механичка својства, а нарочито је отпорна према хемиском нагривању.

ДА БИ СЕ ОДРЖАЛА СВЕЖИНА КРВИ

Доктор Ото Шалс, који неуморно ради на проналажењу начина да се сачува свежина крви у човечјем телу, изјавио је на једној седници америчког Хемиског друштва да је сада могућно одржати свежину и јачину крви у човечјем организму. То се може постићи помоћу материје диметил-амино-изопропила, или краће — фенотиазина. Ферментно дејство које се показује приликом варења хране врши се помоћу крвних зрнаца. Пошто се ова зрнаца притом исцрпљују, долази до поремећаја циркулације крви. Крвне ћелије зрнаца успешно се лече помоћу фенотиазина. Тако се већ после краћег лечења не може видети никаква разлика између лечених и неистрошених крвних зрнаца.

ПЕТ ПУТА ЛАКШИ, А ДЕСЕТ ПУТА БОЉИ ИЗОЛАТОР ОД БЕТОНА

Недавно је у Америци произведен један материјал сличан бетону, који ће изазвати праву револуцију у грађевинарству. Поред тога што је веома отпоран, он је пет пута лакши од бетона, а има десет пута већу изолациону моћ. Предност овог материјала над бетоном је и у томе што може да се сецка, буши и тестира као дрво. Он се већ употребљава за кровове, таванице, подове и зидове. Блокови новог материјала дебели су 5 до 25 сантиметара, а дугачки до 5,5 метара.

„ПОДМЛАЂИВАЊЕ“ СТАРИХ СЛИКА

Многе старе слике од велике вредности постепено постају све тамније и лагано пропадају. Проблем њиховог освежавања, који је одавно мучио музејске стручњаке, решен је проналаском једног уређаја који испушта Х-зраке помоћу једне флуороскопске трубе. На тај начин старе слике које су толико потамнеле да се на њима готово ништа не види постају 200 пута светлије. Захваљујући овом изуму, многе драгоцене слике биће „подмлађене“ и враћене у музеје.

АНТОЛОГИЈА ИСТИНИТИВ ЧУДА

ВАТРА И ВОДА

Код многих народа постоји изрека: „Ватра и вода се не мешају“. Међутим, та изрека није сасвим тачна. У Колфексу, у Луизијани, налази се један водоскок из кога истовремено

избијају и ватра и вода. У ствари, из водоскока избијају вода и природни гас који може да гори. „Запаљена водена буктиња“ изгледа веома лепо, нарочито ноћу, јер се осветљене водене капи распрскавају и падају као ватромет.

ГЛУВОНЕМИ ОСНИВАЧ НАУКЕ О АКУСТИЦИ

Жозеф Совер (1653 до 1716), родом из Ла Флеша, у Француској, познат је као оснивач науке о музичкој акустици. Међутим, многи не знају да је Жозеф Совер од детињства био глувонем.

„СПОМЕНИК ГЛУПОСТИ“

У Елвнику, у енглеској покрајини Нортумберленд, налази се споменик познат под именом „Споменик глупости“. Године 1816 сељаци-кметови војводе од Нортумберленда затражили

КУПЉЕН ЗА КОЊА

Родитељи Џорџа Вашингтона Карвера, некадањег шефа једног познатог научног института у Америци, били су робови. Кад је Карверу било неколико месеци, једна разбојничка банда украде је њега и његову мајку и одведе их у Канзас. Вођа банде био је ту ухваћен, а деचाка је неки човек добио у замену за коња. О судбини његове мајке никад се ништа није дознало. Некадашњи син робова постао је касније професор и познат научни радник.

УДРУЖЕЊЕ ХРАСТОВА

Евлин Стивенс, председник шумарског института у Луизијани, основао је „Удружење храстова“, коме је био циљ старање о храстовом дрвету. „Чланови“ овог удружења постали су сви храстови старији од сто година. Стивенс, благајник и секретар, био је једини човек-члан тог чудног удружења. Од чланова-храстова скупљала се чланарина која је износила 25 жирових годишње.

ПРАСАД — „МАНЕКЕНИ“

Сисанчићи једне врсте свиња у Америци имају не обично меку и осетљиву кожу. Кад амерички козметичари треба да испробају нове кремове за лице и руке, они врше пробе на кожи ових сисанчића. Ако крем не изазове никакву ошлећу на њиховој кожи, значи да је безопасан и да га и људи могу употребљавати.

... први виши технички испит у Србији одржан је крајем школске 1867-68 године у Новом Салу.

... има народа који не једу месо од живине. То су, поред осталих, Монголи и гијански Индијанци.

...у Кореји човека називају дететом све док се не ожени. Због тога тамо се могу наћи „деца“ од 50 година, и „људи“ од 13.

...у енглеском језику „о“ се изговара на једнаест различитих начина.

...у неким крајевима Мексика употребљавају се дресирани змијски царевци за лов на пацове и отровне змије.

...при температури од 20 степени Целзијусових, железничка шина дуга десет метара истегне се за 2,4 милиметра. Због ширења шине, оставља се између свака два комада на пруги одговарајући међупростор.

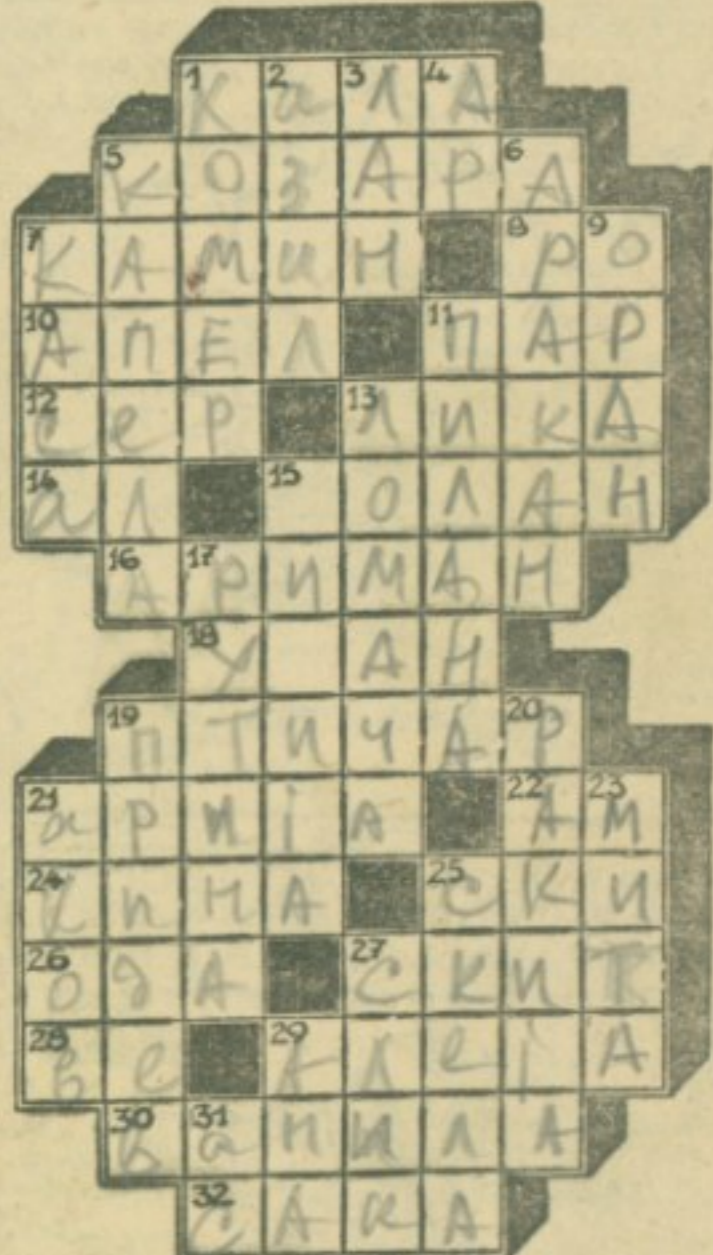
...у индиској провинцији Бароди некад су се приређивале борбе између носорога.

...ако човек окуси лишће индиске биљке гимнине, 24 часа после тога не може да осети укус шећера.

Водоравно: 1) фабричка дворана; 5) планина у Босни; 7) врста огњишта; 8) грчко слово; 10) позив; 11) двоје; 12) енглеска титула; 13) савез; 14) елдириана звезда; 15) пристаниште у Панами; 16) митолошки бог зла у староперсијској религији; 18) коњаник (тур); 19) врста ловачког пса; 21) мелодија; 22) део коњске опреме; 24) држава у Азији; 25) један спорт; 26) врста лирске песме; 27) припадник једног изумрлог народа; 28) слово латинце; 29) дрворед; 30) један зачин; 32) буре за воду.

Усправно: 1) старогрчки песник; 2) узочиште; 3) индустријска биљка; 4) мера за површину; 5) наша планина; 6) средњовековна држава у Шпанији; 7) благајна; 8) пристаниште у Африци; 11) стругара; 12) ватра на којој су спаљивани осуђеници у Средњем веку; 15) један од рукаваца Дунава; 17) вештина и искуство при вршењу неког посла; 19) врста променљивих речи; 20) алкохолно пиће; 21) стара мера за течност; 22) мушко име; 23) превозно средство на води; 27) рима; 29) женско име; 31) првак.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Вар; 4) катар; 6) коза; 7) ас; 8) ала; 10) ода; 11) со; 12) стас; 13) ригер; 15) рат; 16) берил; 18) Кант; 19) ас; 21) ина; 22) еки; 23) па; 24) Отав; 25) топот; 27) Сан.

Усправно: 1) беца; 2) ата; 3) ра; 4) колор; 5) радар; 6) кас; 8) Сас; 10) отети; 12) старт; 14) Ирена; 16) Банат; 17) лакат; 18) еки; 20) сив; 22) Стоп; 24) опа; 26) ос.

